Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 168. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 4, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 4-го ВЕРЕСНЯ 1996 р. Ч. 168. РІК CIII.

Співпраця України з НАТО поглибиться

Київ. — Україна і НАТО дійшли до згоди про динамічний розвиток своїх відносин і визнали, що співпраця між ними має великі перспективи, поінформувала 29-го серпня УНІАР, покликаючись на міністра оборони України Олександра Кузьмука. За словами міністра, участь України в миротворчих операціях НАТО значно зросте.

„Україна спрямовує зусилля на поглиблення співпраці з НАТО — від обміну інформації до спільної підготови військовослужбовців для виконання миротворчих завдань під егідою міжнародних організацій," — сказав О. Кузьмук після зустрічі 29-го серпня з головнокомандувачем об'єднаних збройних сил НАТО в Европі Джорджом Джовлвелом.

Метою вже третьої візити генерала НАТО до Києва було обговорення дальшої участи українських вояків в миротворчих операціях альянсу.

„За ці два роки, які минули з часу моєї останньої візити, Україна, безумовно, стала ближчою до НАТО", — сказав він після переговорів з О. Кузьмуком. Дж. Джовлвел зазначив, що українські Збройні сили набули значного досвіду співпраці з НАТО у рамках програми „Партнерство для миру" і в спільних миротворчих операціях в Боснії та Східній Славонії.

Підкресливши позаблоковість України, О. Кузьмук вказав на важливу ролю НАТО у збереженні надійної системи безпеки в Европі. Він зазначив, що альянс швидко пристосувався до нових гео-політичних умов і це робить його однією з найпливовіших організацій у сфері европейської безпеки.

За словами Дж. Джовлвела, керівництво НАТО розглянуло і підтримало ініціятиву України про створення у Центральній і Східній Европі без'ядерної зони. Як відомо, Україна не заперечує проти поширення НАТО на схід, але виступає проти можливого розміщення ядерної зброї на території нових членів організації.

Не домагаючись повного членства в альянсі, Україна виявляє бажання стати асоційованим членом НАТО, що викликає тривогу в Росії, яка є проти будь-якого збільшення цього союзу.

„НАТО придивляється до України, — сказав кореспондентові УНІАР один з представників Міністерства Оборони України. — Поглиблення нашої співпраці, як і запевнення натівського керівництва у тому, що наша держава 'наблизилася до НАТО' яскраво свідчить про орієнтацію нашої держави на західні структури безпеки. Ми сьогодні маємо шанс знайти гідного партнера у забезпеченні власної безпеки, і наша держава скористається цим шансом".

Впровадження гривні почалося досить повільно

Київ. — В перший день грошової реформи, 2-го вересня, в багатьох регіонах України обміняти карбованці на гривні було досить непросто, поінформувало агентство Ройтерс.

Більшість обмінних пунктів не відкрилися. Лише кілька великих банків приймали стару валюту і видавали нову.

Курс гривні, яку очікували вже кілька років, закріплено на міжвалютній біржі в Україні на рівні 1.76 за один долар. Національний Банк заявив, що він не робив жодних спроб штучно підтримати нову валюту. В деяких вуличних обмінних пунктах гривню продавали за 1.70 дол.

Уряд встановив двотижневий період для обміну грошей, який має закінчитися 16-го вересня. Однак урядовці не раз запевняли українських громадян, що при потребі цей період може бути продовжений. Одна гривня коштує 100,000 карбованців, які були введені наприкінці 1991 року як тимчасова валюта.

Багато крамниць в Україні уникнули метушні у перший день реформи тим, що взагалі не відкрилися. На їхніх дверях висіли таблички з написами: „Санітарний день" або „Зачинено з технічних причин".

У зв'язку з реформою потрібно перепрограмувати крамничні каси, які до цього часу оперували сумами з п'ятьма нулями.

Деякі крамниці поряд з цінами у карбованцях вже мали ціни в гривнях, однак більшість грошових операцій здійснювалося все ще в карбованцях.

Уряд також наказав заморозити, починаючи від 2-го вересня, ціни на один місяць. Але багато крамниць підняли ціни відразу після проголошення грошової реформи.

ЄРУСАЛИМ СТАЄ ОБ'ЄКТОМ НЕЗГОД

Єрусалим, Ізраїль. — Щоб задемонструвати перед ізраїльтянами масове невдоволення політикою уряду Беньяміна Нетаняґу, палестинський лідер Ясір Арафат організував на всій території палестинської автономії одноденний страйк протесту, а відтак закликав віруючих мусулман зібратися у мечетях і висловити рішучість у боротьбі за перетворення Єрусалиму у столицю палестинської держави.

Занепокоєний таким розвитком подій, уряд Ізраїля оточив шлях віруючих мусулман понад 2,000 поліцiянтів і вояків, у висліді замість 100,000 віруючих, на які числив Я. Арафат, до Єрусалиму дійшло тільки 15,000.

Все ж акція палестинців так налякала ізраїльського прем'єра Б. Нетаняґу, що він негайно схвалив склад комісії, яка поклкана контролювати процес мирних переговорів з палестинцями. Уряд Ізраїля також повідомив, що наступного тижня почне обговорювати питання щодо поетапного виведення військ з Геброну, єдиного палестинського міста, де ще знаходяться ізраїльські війська.

Тим часом палестинці надіслали листа на адресу ООН зі скаргою на зруйнування будинку молодечого палестинського центру у східньому Єрусалимі. Коментуючи цю скаргу, Б. Нетаняґу відповів, що не має наміру поступитися підставовими принципами, і що зруйнування будинку центру має дати палястинцям до зрозуміння, що Ізраїль ніколи не погодиться віддати мусулманам частину святого міста.

В ЧЕЧНІ НЕ СТРІЛЯЮТЬ, АЛЕ ПОЛІТИЧНОГО РІШЕННЯ НЕМА

Москва. — Протягом останніх двох тижнів ситуація в Чечні залишається найголовнішою темою центральних російських газет. Більшість спостерігачів годяться в тому, що тепер боротьба „під кремлівським килимом" точиться не заради встановлення миру на залитій кров'ю чеченській землі, а за позбавлення влади Александра Лебедя.

Наприклад, московська газета „Звєстія" пише: „Чому президент Єльцин тримає таку довгу павзу у стосунках з генералом Лебедем? Нащо йому так багато часу на читання підписаних і в усіх газетах оприлюднених документів про переговори у Нових Атагах і на прийняття політичного рішення?". І далі автор відповідає: причиною є „невизначений баланс сил у таємній кремлівській боротьбі довкола Чечні, метою якої, скоріше за все, є не мир у цій республіці, а тільки усунення Лебедя".

Тим часом вислідом декількох поїздок Лебедя до Чечні стало виведення 4,000 російських вояків з Грозного, чеченської столиці, а ще 4,200 своїх вояків і 400 танків та броневиків росіяни вивели з гірських районів республіки. Водночас, згідно з найновішою російсько-чеченською угодою, яка, властиво, є заслугою генерала Лебедя, з Грозного пішли 2,000 членів чеченського збройного опору. Дві чеченські формації, по 1,200 осіб у кожній, а також чотири танки і дев'ять броневиків залишаються у Грозному. Російська сторона повідомила, що чеченці наполягають на виведенні з передмістя Грозного 26-ої бригади російських внутрішніх військ, яка блокує саме ті дороги, котрими бійці народного опору мають відвести в гори свою бойову техніку.

Минулої п'ятниці А. Лебедь знову полетів у Чечню, щоб продовжити мирний процес. Він має намір створити там „нормальну піраміду влади з представників різних партій, рухів і об'єднань", тобто мова йде про коаліційний уряд, який мав би складатися і з промосковських елементів, і з борців за свободу і незалежність чеченського народу. Мало хто вірить, що створення такого уряду є можливе. Члени чеченського збройного опору чекають від президента Єльцина рішення про політичний статус Чечні, однак Москва все ще мовчить.

Розбився російський літак ТУ-154

Москва. — У четвер, 29-го серпня, розбився пасажирський літак ТУ-154, який летів з Москви на острів Шпіцберген. Літак належав російській авіяційній компанії „Внуковські авіялінії". Всі пасажири і залога — понад 140 осіб — загинули.

О 12:15 московського часу, буквально за кілька хвилин до приземлення літака, диспетчери летовища міста Лонгір на Шпіцбергені втратили з ним контакт, а півтори години пізніше були знайдені обломки ТУ-154.

У літаку летіли українські вуглекопи, які уклали річний контракт на працю у двох російських шахтах на острові Шпіцберген. Разом з ними летіли 37 жінок і дітей.

В. Іванчук переміг у шаховому турнірі

Київ (Р. Р.). — У міжнародному шаховому турнірі ім. Доннера в Амстердамі переможцем став львів'янин Василь Іванчук. Український ґросмайстер переміг у десятій грі білими на 34-му ході, здобувши 6.5 точок. Його суперником був молодий росіянин Олександер Морозевич.

Друге місце виборов перуанський шахіст Гуліо Гранда-Сунiґа, який здобув 6 точок.

Несподівано для всіх зазнав поразки американський ґросмайстер Гата Камскій, програвши двічі підряд. Він опинився на третьому місці. Дві зустрічі завершилися нічиєю. Разом з Камським по 5.5 точок здобули Пікет, де Фірміяні Гаджсон. Вони теж на третьому місці. На півточки від них відстали Адіянто і ван Велі. По 4.5 точок здобули Салов і Соколов, 4 точки — Тімман і 2.5 у Морозевича.

Продовжує успішно змагатися український тенісист Андрій Медведєв, який за 77 хвилин переміг француза Жана-Філліпа Флєріяна вислідом 6-2, 6-0 і 6-1 у своєму першому матчі на відкритому першенстві ЗСА в Ню Йорку.

Тим часом у Києві голова Верховної Ради України Олександер Мороз зустрівся з боксерами, які представляли Україну на Олімпіяді в Атланті. Привітавши з успіхом Олександра Кличка та інших боксерів, О. Мороз подякував за гідну репрезентацію України і побажав нових успіхів на наступних змаганнях.

Олімпійському чемпіонові В. Кличкові, а також бронзовому медалістові Олімпіяди Олегові Кірєхіну з Маріюполя та їхнім тренерам вручено ключі до автомобілів ВАЗ 7-го випуску.

Голова Державного комітету з питань фізичної культури і спорту Валерій Борзов подякував голові українського парламенту за матеріяльну підтримку для спортовців.

Президент України Леонід Кучма привітав у Маріїнському палаці іншу групу спортовців-інвалідів, які взяли участь у параолімпійських змаганнях в Атланті. Л. Кучма вручив їм президентські відзнаки і подякував за те, що „уславили Україну в далеких землях".

„...На руїні совєтської системи виросла, як найкраща квітка, держава Україна"

Союзівка (Г. Колесса). — Урочисто і з піднесенням відзначила оселя УНСоюзу велике українське свято — П'яту річницю проголошення незалежности України.

Концерт, присвячений цій даті, відбувся саме в День Незалежности — 24-го серпня. До участи у ньому було запрошено учасників курсу мистецтва українського танцю під керівництвом відомої балетмайстра Роми Приймм-Богачевської та вокально-інструментальну групу „Львів'яни".

Вщерть виповнена концертова заля „Веселка" містила визначних діячів УНСоюзу на чолі із предсідником Уляною Дячук та численних гостей, серед яких було багато батьків учасників танцювальних курсів і молоді.

У вступному слові ведуча концерту сказала: „П'ять років тому сповнилася мрія мільйонів не лише українців в Україні та діяспорі, але й тих, хто бореться за свободу і демократію у цілому світі: совєтська система перетворилася в руїну, і на її попелі виросла в новій красі, немов найкраща

(Закінчення на стор. 3)

Країни СНД готуються до ювілею

Київ (Р. Р.). — Виконавчий секретар Співдружности Незалежних Держав Іван Коротченя відвідав Україну з метою обговорення питань, пов'язаних з п'ятирічним ювілеєм СНД та підготовою до наступної зустрічі голів держав СНД.

Під час розмови з І. Коротченею Президент Кучма висловив думку, що в СНД є майбутнє. Проте Україна розглядає СНД як міжнародний механізм консультацій і переговорів, який доповнює розвиток якісно нових двосторонніх відносин між державами-учасницями СНД. За словами Президента України, в СНД треба відмовитися від стереотипів минулого, щоб усі держави відчули себе рівноцінними партнерами. Україна, за словами Л. Кучми, нормально сприймає інтеграційні форми співпраці, які можуть скластися між Білоруссю, Казахстаном, Киргизстаном і Росією.

Український Ню Йорк гідно відсвяткував 24-го серпня

Ню Йорк (О. Кузьмович). — В четвер, 22-го серпня, українські дипломатичні і громадські установи Ню Йорку відзначили спільно 5-річчя незалежности України.

Постійне представництво України при ООН, Генеральне консульство в Ню Йорку, Авіялінія „Україна", Український Конгресовий Комітет і Українсько-Американська Координаційна Рада гостили представників багатьох держав в ООН, які прибули в числі 101, як і представників численних українських установ та громади Ню Йорка і околиці, в приміщенні готелю Вальдорф-Асторія.

Господарі святкувань вітають гостей: (справа) амбасадор А. Зленко, ген. консул В. Крижанівський, директор Авіялінії „Україна" М. Кравець, президент УАКР У. Дячук і заст. президента УККА інж. Є. Івашків.

Біля 500 осіб підписало книжку гостей та привітало представників організацій-господарів в особах Анатолія Зленка — амбасадора України в ООН, Віктора Крижанівського — генерального консула України в Ню Йорку, Уляни Дячук — президента УАКР, і інж. Євгена Івашківа — заступника президента УККА. Коротку програму святочного вечора, що мав радше товариський, неформальний характер, провадив від УАКР Андрій Ластовецький. Він, в першу чергу, привітав та попросив до слова амбасадора А. Зленка, що з

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

УРЯД НАГОРОДИТЬ „ПАРАОЛІМПІЙЦІВ"

КИЇВ. — Державних нагород удостоїлися не тільки українські олімпійці, але й переможці і призери III Олімпійських ігор для калік — „Паралімпікс", що відбулися в Атланті після закінчення XXVI Олімпіяди. Уряд ухвалив постанову, якою встановлено розмір нагород учасникам цих незвичайних ігор. Спортсмени, що зайняли перше місце, отримають по 25,000 дол., друге місце — 15,000 дол., третє місце — 10,000 дол. Тренерів нагородять тією ж сумою, що й їхніх спортсменів. Міністерство Фінансів України мало до 30-го серпня оплатити всі видатки, пов'язані з участю українських спортовців в Олімпійських і „Параолімпійських" іграх.

НОВИЙ ОДНОСТРІЙ ДЛЯ ШКОЛЯРІВ

КИЇВ. — Наступного року школярі України ходитимуть до школи в одностроях нового зразка, повідомила 29-го серпня УНІАР. Уряд видав постанову, за якою учні молодших кляс матимуть нову форму вже від 1-го січня наступного року, а старших кляс — від 1-го вересня. Однострой для хлопчиків буде костюм, колір якого визначатимуть керівники шкіл. Літня форма для хлопчиків молодших кляс складатиметься зі штанів або шортів, сорочки і підсорочника, а для старших кляс — зі штанів, сорочки, підсорочника і жилету. Дівчата молодших клясноситимуть узимку спідницю або фартушок, влітку — спідницю, фартушок або шорти, сорочку і підсорочинку. Старшокласниці матимуть право одягати штани. Однострої шитимуть з тканини українського виробництва. Сироти та інші діти, які залишилися без опіки батьків, забезпечуватимуться шкільною формою безкоштовно.

СТВОРЕНО АКЦІОНЕРНУ КОМПАНІЮ „УКРЗОЛОТО"

КИЇВ. — З метою розвитку золотовидобувної і золотопереробної промисловости і привабленнея недержавних інвестицій в цю галузь Уряд створив акціонерну компанію „Укрзолото", повідомила 29-серпня УНІАР. Компанія має займатися проведенням геолого-розвідувальних робіт та видобутком золота в окремих родовищах України і залученням недержавних інвестицій. „Укрзолото", головою якого призначено Сергія Чукмасова, діятиме за статутом, затвердженим Урядом.

ЛІВІ ХОЧУТЬ ЗАПОБІГТИ „ПЕРЕСЕЛЕННЮ" ЛЕНІНА

КИЇВ. — Ліві сили Київського регіону виставили близько 100 осіб біля Київської Міської Ради на знак протесту проти перенесення пам'ятника Ленінові з центру столиці до спеціяльного парку на околиці міста, де плянується зібрати й інші символи совєтської доби. Пікетувальники тримали гасла, на яких пам'ятник Ленінові названо визначною пам'яткою архітектури, а самого „вождя пролетаріяту" — видатним історичним діячем. Координатор Бльоку лівих сил Василь Арестов сказав, що ця статуя В. Ульянова занесена до реєстру ЮНЕСКО і має міжнародне значення. Він також назвав депутатів Київської Міської Ради, які прийняли рішення „переселити" Леніна, „безграмотними". Голова постійної комісії з гуманітарних питань у міській раді Костянтин Матвієнко сказав, що даний пам'ятник Ленінові має тільки „державне" значення, бо саме такого статусу від 1946 року було надано всім пам'ятникам „вождеві". К. Матвієнко відкинув і звинувачення у безграмотності депутатів, які перед своїм рішенням радилися з істориками та архітекторами.

УКРАЇНЦІ В КРИМУ ТЕЖ ПОТРЕБУЮТЬ УВАГИ КОМИШЕНЕРА

КИЇВ. — 29-го серпня на зустрічі з верховним комишенером ОБСЕ Максом ван дер Стулом, який займається проблемою національних меншин в Криму, міністер юстиції України Сергій Головатий запропонував йому більше зосереджувати увагу на питанні захисту українців півострова, які, як і кримські татари, теж є там національною меншиною. Відповідаючи на запит комишенера, чи буде ухвалено закон, який гарантував би кримським татарам представництво в органах влади, С. Головатий сказав, що експертна група, яка займається цим, вже практично завершила опрацьовувати проєкт концепції державної політики України щодо корінних народів. Було обговорено також проблеми набуття татарами українського громадянства і доля статтей кримської конституції, які не затвердила Верховна Рада України.

В АМЕРИЦІ

ПОКИ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ суперечки відносно причин вибуху літака авіакомпанії TWA над місцевістю Лонг Айленд, пошуковій групі вдалося підняти з дна океану ще два тіла жертв трагедії. Із 230 пасажирів і членів екіпажу знайдено тіла 208 осіб, з яких не опізнано лише двох. На поверхню продовжують піднімати уламки літака, з яких вдалося віднайти біля 50 відсотків залишків. Ні одна із трьох версій — вибух бомби, ракетна атака чи механічна поломка — не підтверджена, але й не заперечена. Можна припустити, що не віднайдені пасажири знаходилися в тій частині сальону літака, де стався вибух, і їх тіла були знищені.

У СВІТІ

5,000 РОЗМІЩЕНИХ у Німеччині військовослужбовців ЗСА відправляться у жовтні до Боснії та Герцеговини. За словами офіційного представника Пентагону підполковника Рика Скотта, їх завданням буде створення безпеки для американського миротворчого контингенту під час виведення із Боснії в грудні 1996 року. Він відмовився підтвердити інформацію про те, що після закінчення місії на Балканах вояки 1-ої піхотної дивізії ЗСА можуть затриматися там ще на один рік. За його словами, остаточного рішення щодо можливости продовження терміну перебування американських військовиків у Боснії ще не прийнято.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Президент — кандидат на президента ЗСА

У четвер, 29-го серпня, в Чикаго завершила працю чотириденна конвенція Демократичної партії. Вона відбулася у спортовій залі „Юнайтед сентер" — „домівці" популярної відбиванкової дружини „Чикаго буллс", яка виграла в цьому році вчетверте чемпіонат ЗСА. Однак у ці конвенційні дні на арені величезної залі не очікували запеклої боротьби: ніхто з демократів не мав наміру кинути виклик нинішньому господареві Білого Дому. Навпаки, метою конвенції було офіційно затвердити Билла Клінтона кандидатом на пост президента З'єднаних Стейтів Америки на другу каденцію. Пропозицію вніс голова Крайового комітету Демократичної партії сен. Кристофер Додд. При цьому він сказав: „У свій час Билл Клінтон запропонував сміливу стратегію, щоб повернути Америку на правильні рейки. Тепер перед ним нова подорож, щоб привести країну до порога наступного століття, і для цього він володіє мужністю, баченням і прагненням об'єднати всіх американців". Пропозицію сен. К. Додда підтримав Денніс Арчер — посадник Дітройту, одного з найбільших промислових міст Америки.

Останній раз демократи збиралися на конвенцію в Чикаго 28 років тому, в 1968 році, коли в країні назрівала опозиція проти війни у В'єтнамі. Президентом ЗСА тоді був демократ Линдон Джансон, і партія постійно втрачала авторитет в американського народу. Взагалі, 1968 рік був тяжким для Америки: обірвалося життя негритянського лідера Мартіна Лютера Кінга, загинув від рук убивці Роберт Кеннеді, своєї вершини досягла хвиля антивоєнних виступів — демонстранти, які протестували проти війни у В'єтнамі, билися з поліцією на вулицях Чикаго.

Організатори цьогорічного партійного форуму зробили все можливе, щоб нічого подібного у дні конвенції не повторилося. На відміну від 1968 року, тепер у демократів є всі підстави дивитися у майбутнє з оптимізмом: за роки президентства Б. Клінтона створено майже 10 мільйонів нових місць праці, що позитивно вплинуло на зменшення безробіття в країні, інфляція перебуває під контролею, стабільно зростає виробництво, економіка зміцнюється, бюджетний дефіцит знижується, кількість урядового апарату зменшується. Нині Америка впевнено крокує вперед.

І все таки чимало спостерігачів-демократів вважають, що не слід заспокоюватися на досягнутому, що Демократична партія рано чи пізно може зайняти оборонну позицію, відповідаючи на передвиборчу обіцянку республіканського кандидата Роберта Дола зменшити податки зразу на 15 відсотків при одночасному збільшенні бюджету Пентагону.

У конвенції взяло участь чимало знаменитостей, відомих політиків, у тому числі негритянський правозахисник пастор Джессі Джексон, колишній губернатор Ню Йорку Маріо Квомо, колишній пресовий секретар Роналда Регена Джеймс Брейді, тяжко поранений під час замаху фанатика-радикала на президента в 1981 році, поліцейський старшина Майк Роббінс, учасник війни у В'єтнамі і антиіракської операції „Буря в пустині", паралізований артист Кристофер Рів, герой популярного кінофільму „Супермен", та інші. Його виступ зробив сильне враження на делегатів конвенції. „Я вірю, — сказав К. Рів, — як і нинішня Адміністрація ЗСА, в найважніший принцип, заповіджений нашій країні видатним президентом Френклином Делано Рузвелтом: Америка не допустить, щоб її найбільш потребуючі громадяни були кинуті напризволяще. Ми повинні намагатися збалансувати бюджет, але не за рахунок скасування важливих соціяльних програм, особливо коштів на охорону здоров'я". Після цих слів делегати стоячи кілька хвилин апльодували популярному кіноартистові.

Були на конвенції і промови досвідчених політиків, таких як губернатор Індіяни Айвен Бей, сен. Джан Керрі з Массачусетсу, лідери фракцій демократів в обох палатах Конгресу Ричард Ґепгардт і Томас Дашл та інші, однак ніхто з них не висунув якихось нових ідей, не здивував Америку глибиною думки. Як і на конвенції Республіканської партії у Сан Дієго, конвенційна програма демократів була спрямована на те, щоб продемонструвати перед народом ЗСА єдність партійних рядів.

Виступаючи з промовою на заключному засіданні конвенції, президент Б. Клінтон подякував за висунення його кандидатом на другу каденцію і сказав, що якщо його переоберуть, то головною метою його Адміністрації буде „побудова моста у XXI століття".

Олексій Бородай,
Київ

У ПАРЛЯМЕНТІ БУДУТЬ ЗМІНИ

Останні дні роботи п'ятої сесії Верховної Ради України були насичені бурхливими подіями, що певним чином свідчать про початок серйозних структурних та кадрових змін в нашому парляменті. Найперше це стосується скасування президії Верховної Ради, що відповідно до нової Конституції трансформувалася в Раду фракції, та поставленого спікером парляменту Олександром Морозом ультиматуму депутатам-сумісникам, які знову ж таки, згідно з основним законом, мають визначитись, в якому з крісел їм сидіти. Втім, остаточне вирішення як першої, так і другої проблеми відбудеться вже на шостій сесії Верховної Ради, яка розпочала роботу 3-го вересня.

Варто нагадати, що питання про сумісництво депутатами інших посад протягом минулого року (з дня підписання Конституційного договору — 8-го червня 1995 року) було одним із „вибухонебезпечних" у парляментських стінах. Відповідно до статті 13 Конституційного договору, допускалося поєднання депутатської діяльности виключно з викладацькою, науковою та іншою творчою роботою. Втім, ця норма не заважала 70 народним депутатам (в тому числі і 30 — із виконавчих структур) протягом минулого року свідомо порушувати Конституційний договір. Питання про позбавлення депутатських уповноважень кілька разів виносилося на розгляд сесії Верховної Ради, але потрібної кількости голосів для його позитивного рішення не набирало.

Головним арґументом противників позитивного рішення було те, що позбавлення 70 народних депутатів у повноважень зробить парлямент недієздатним, оскільки у стінах Верховної Ради тоді залишиться трохи більше трьохсот депутатів. А це, на їхню думку, поперше, поставить під загрозу розгляд і прийняття не лише Конституції (для її ухвалення треба було 301 голос — 2/3 голосів від загальної кількости народних депутатів, які за нинішнього розкладу політичних сил у Верховній Раді було б проблематично зібрати). А подруге, ставилась під сумнів ефективність можливих довиборів у парлямент нових 70 депутатів, враховуючи нинішню пасивність електорату та брак державних коштів на організацію довиборів.

Питання про сумісників, зокрема, тих, хто працює у виконавчих структурах, найперше — у Кабінеті Міністрів, перманентно виникало у Верховній Раді. Це відбувалося, як правило, під час проведення традиційних днів уряду у парляменті, де основними „героями" були депутати-урядовці — Віктор Пинзеник, Роман Шпек, Петро Германчук та Василь Євтухов, яким ставилась на карб бездіяльність у проведенні економічних реформ.

Тож зрозуміло, що протягом останніх півроку, коли конституційний процес виходив на фінішну пряму, на позитивне розв'язання проблеми годі було й сподіватися. Хоча напередодні розгляду Верховною Радою у першому читанні проекту Конституції комуністи намагалися заблокувати роботу парляменту, вимагаючи негайного розгляду питання про дострокове припинення депутатських повноважень депутатів-урядовців. Олександрові Морозу вдалося льокалізувати конфлікт — він звернувся до президента як до голови виконавчої влади. Натомість наприкінці травня Леонід Кучма відповів, що питання про дострокове припинення депутатських повноважень є у компетенції парляменту, таким чином давши зрозуміти, що він не збирається прощатися з урядовцями, які мають депутатські мандати.

Проте питання припинення депутатських у повноважень виникло несподівано у ніч з 27-го на 28-го червня, під час прийняття парляментом нової Конституції. Близько другої ночі, коли стало зрозумілим, що Верховна Рада може ухвалити Конституцію у сесійному залі (що не входило в плани як президента, так і депутатів-урядовців, які ще сподівалися на проведення референдуму), депутати-урядовці почали залишати будинок Верховної Ради. Саме тоді народні депутати дали доручення парляментській комісії з питань регляменту та депутатської етики підготувати проект постанови про дострокове припинення уповноважень депутатів-сумісників і хоча проект постанови не ставився на голосування, внесення до порядку денного цього питання все ж таки певним чином дало змогу Олександрові Морозу стабілізувати ситуацію в залі та зберегти кворум для ухвалення Конституції.

Після ухвалення парляментом Конституції, в той час, коли засоби масової інформації хвалили Леоніда Кучму як героя, який змусив парлямент ухвалити новий Основний Закон, питання про припинення депутатських уповноважень сумісників з ініціятиви Олександра Мороза знову було винесене на порядок денний сесії. Тим паче, що юридичною основою для цього стала нова Конституція. Слід зауважити, що у відповідності зі статтею 81 Основного Закону депутатами не можуть бути державні службовці та люди, які мають інший представницький мандат (тобто є депутатами інших Рад народних депутатів). Інші ж види діяльности, які не повинні суміщатися з парляментською діяльністю, будуть визначені окремим законом.

Таким чином, в даному разі „під бій" потрапляли, передусім, ті депутати, які перебувають нині на державній службі. Це, зокрема, прем'єр-міністер Павло Лазаренко, віцепрем'єр — Віктор Пинзеник, Василь Євтухов, Василь Дурдинець, міністер навколишнього середовища Юрій Костенко, губернатори — Олексій Дьомін, Юрій Карасик, Георгій Філіпчук та ін. За рішенням парляменту, їм запропонували до 4-го липня вирішити, де їм бути — у парляменті чи на державний службі. Попри те, що Олександер Ємець намагався переконати депутатів почекати з ультиматумом ще три місяці (саме за цей період, відповідно до нової Конституції, має бути сформований новий уряд), парлямент відкинув ці аргументи віцепрем'єра. До того ж, ухваливши при цьому ще й поправки до Цивільного процесуального кодексу, за якими депутатство, в разі його суміщення з іншою діяльністю, може бути припинене судом за поданням голови Верховної Ради чи зверненням 25 народних депутатів.

Щоправда, парлямент зробив застереження, що ухвалені поправки вступають в дію з дня прийняття народними депутатами присяги народу України та Конституції. Тож після урочистого прийняття народними депутатами присяги Олександр Мороз вже може звернутися до суду з проханням припинити повноваження близько 30 народних депутатів — державних службовців. До речі, на сьогодні вже відмовились від депутатства Сергій Головатий та Юрій Карасик. А Василь Євтухов обрав, замість віцепрем'єрського, депутатське крісло. Олександр Ємець остаточно не визначився щодо своєї подальшої долі. Хоча він і оголосив про свою резиґнацію і намір працювати у парляменті.

Зрозуміло, що державні службовці, а особливо ті, які працюють в уряді, не поспішають залишати депутатство, оскільки їх доля остаточно ще не вирішена. Очікується, що до вересня буде сформовано новий склад Кабінету міністрів, і невідомо, хто саме із нинішнього складу увійде в нього. Варто зауважити, що відповідно до нової Конституції значно зменшене число віце-прем'єрів — до чотирьох, а відтак комусь із них доведеться зрезиґнувати (слід нагадати, що вже звільнено з посади віцепрем'єра Романа Шпека). Не виключено, що така доля чекає й інших.

Нинішній період невизначености не дає змоги державним службовцям-депутатам робити різких кроків. Втім, зберегти сьогодні їхні депутатські мандати може лише Леонід Кучма. У тому разі, якщо не підпише Закон про зміни і доповнення до Цивільного процесуального кодексу (не це він має право відповідно до Конституції). Безперечно, цей варіянт повністю задовольнив би сумісників, але навряд чи це влаштує Олександра Мороза. 12-го липня під час закриття п'ятої сесії він заявив, що питання про депутатів-сумісників вирішиться вже до вересня. І хоча Олександер Ємець розглядає дії останнього як „дрібну помсту", голові Верховної Ради навряд чи можна закинути у тому, що він порушує Конституцію.

Таким чином, найближчі два-три тижні стануть вирішальними як для майбутнього парляменту, так і для уряду. Для Верховної Ради залишається актуальним, хто ж зрештою залишиться в ній, а для уряду — хто туди прийде. Проте навряд чи слід чекати, що всі 70 депутатів-сумісників позбудуться депутатських мандатів. В даному контексті є актуальним те, як будуть прийматися рішення парляменту, а відтак — і весь законодавчий процес. З утворенням Ради фракцій вони будуть уже ухвалюватись не так, як раніше. В цьому зацікавлений як Олександр Мороз, так і конструктивна більшість у парляменті.

Роман С. Голіят

Св. п. д-р В. Душник

(У 10-ту річницю смерти)

Св. п. д-р Володимир Душник — це історія. Він був суспільно-громадським і політичним діячем, плодовитим журналістом, про якого ред. Іван Кедрин постійно підкреслював: „Душник є двомовним редактором", ветераном Другої світової війни і взірцевим батьком.

Св. п. д-р Володимир Душник

У 10-ту річницю відходу д-ра Душника у вічність згадаймо про його великий вклад в українську журналістику й у розбудову суспільного й політичного життя української діяспори у З'єднаних Стейтах Америки.

Володимир Душник народився 24-го вересня 1908 року в селі Заставче, повіт Підгайці, в західній Україні. Він закінчив клясичну гімназію в Бережанах, а матуру склав у Малій Духовній Семінарії у Львові, бо польська поліція, знайшовши при ревізії націоналістичний журнал „Сурма", позбавила його навчання перед самою матурою, незважаючи на те, що він був відмінником і давав лекції слабшим студентам.

Зі Львова він виїхав до Бельгії, де в 1932-1935 роках студіював в університеті у Любені, здобуваючи ступінь бакалавра політично-суспільних наук. У 1935 році прибув до З'єднаних Стейтів Америки й тут у 1937-1940 роках студіював у Колюмбійському університеті, де здобув ступінь маґістра політичних наук і міжнародних відносин. У 1965 році здобув докторат у Українському Вільному Університеті в Мюнхені, захистивши тему „Українська Центральна Рада і Російське Тимчасове Правительство". У 1942-1945 роках служив в американській армії і брав участь в боях і інвазіях Сайпану, Філіппінських островів, Окінави й Японії. При кінці 1945 року він був перекладачем у штабі ген. Даґлеса МекАртура в Манілі й Токіо.

Ще за часів його гімназійних студій, під різними криптонімами він друкувався в „Новому Часі", „Українському Голосі" (Перемишль), і в „Смолоскипах", виданих у Львові ред. Осипом Боднаровичем.

В Бельгії він працював у бельгійських студентських журналах „Л'Юніверситет Белж" і „Л'аванґард" та в українських журналах „Студентський Шлях" і „Літературно-науковий Вісник", який редаґував д-р Дмитро Донцов у Львові, в органах УВО-ОУН „Розбудова Нації" і „Сурма" та американській „Свободі", до якої почав дописувати ще з Бельгії.

Будучи активним у „закордонній ОУН", він співпрацював та мав зустрічі з членами ПУН, полковником Євгеном Коновальцем, сотником Ріко Ярим, генералом Віктором Курмановичем і ген. Миколою Капустянським, інж. Володимиром Мартинцем, ред. Миколою Сціборським, ред. Олексою Бойківим, Володимиром Кушнір-Богушем, Ярославом Барановським, Олегом Кандибою (Ольжичем) та іншими.

В ЗСА, в 1935-40 роках, він був редактором „Націоналіста", „України" і англомовного місячника „Трайдент". В роках 1941-42, д-р Душник був членом редакційної колеґії „Свободи". Від 1959 до 1965 року — редактором „Юкрейнієн Віклі". Від 1948 до 1970 року був редактором „Юкрейнієн Бюллетін", а від 1957 до 1985 року — головним редактором англомовного квартальника „ Юкрейнієн Квортерлі", обидва видання УККА, як також в тому часі працював три дні в тижні в редакції „Свободи". В 1980-85 роках він редаґував англомовний місячник „Юкрейнієн Нюзлеттер", який видавав СКВУ.

Покійний є автором англомовних праць: „Українська Центральна Рада і Російське Тимчасове Правительство", „Смерть і руїна на Керзонській лінії", „Переселенці є людьми", „Мучеництво в Україні", „У шуканні за свободою", „Українська Католицька Церква на Вселенському Соборі, 1962-1965", він також написав два розділи про права людини в СССР до двотомної праці, яка появилася англійською мовою у 1976-77 роках у Голляндії. Був співробітником „Енциклопедії Славоніки" і англомовної енциклопе-

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Руденко,
Київ

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ — ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ЛИЦАРСЬКЕ ВИХОВАННЯ

Плекання в кожної дитини любови до добра, правди і краси, глибокої людяности, поваги до здобутків цивілізації, збереження їх і вміння примножувати — мрія багатьох матерів, батьків, педагогів. Практичне досягнення гуманної мети виховання значною мірою залежить від ступеня наукової обґрунтованости змісту освіти, основних напрямів, шляхів виховної діяльности родини, школи, громадськости. Успіх виховання молоді визначається тими цінностями, яким надається пріоритетне значення в навчанні і формуванні особистости.

Ми глибоко переконані в тому, що високу ефективність виховання учнів забезпечують такі національні школи, які в основу своєї багатогранної діяльности кладуть гармонійне поєднання глибоких родинних цінностей і козацько-лицарських духовних, моральних та інших традицій на міцному українському ґрунті.

Справді, сучасну цивілізацію часто називають родинною, тобто вона виникла і розвивалася одночасно і завдяки зародженню та зміцненню родиного способу життя, родинних цінностей.

Козацько-лицарські традиції своїми витоками сягають ще епохи Київської Русі. Свого розквіту такі традиції досягли в період великого національного відродження України (XVI — перша половина XVII ст.) Цю епоху в історії нашої Батьківщини історики назвали Велика Козацька доба.

Принципи родинної духовности, моралі були тією міцною життєдайною, непорушною основою, на якій розвивалися лицарська філософія, мораль, загартовувалися лицарський характер і світогляд, сила волі і сила духу.

Завдяки вивченню українознавчого матеріялу, козацько-лицарських традицій учні переконуються в тому, що родинні цінності були найважливішими в житті народу. Вони надавали сили й енергії кожній людині, облагороджували серце і душу, сприяли об'єднанню людей у велику спільноту — націю. Вивчаючи твори В. Антоновича, М. Костомарова, П. Куліша, Б. Грінченка, М. Драгоманова, М. Грушевського та інших вітчизняних учених, письменників, учні дізнаються, що в козацькому житті панував культ родинних традицій, цінностей.

Найважливішою сутнісною силою козаків, основою їхньої згуртованости, дисципліни, відповідальности були глибокі родинні традиції, звичаї, почуття, які визначали ставлення їх один до одного та до інших людей. Найвищий статус у козацькому лексиконі, спілкуванні й стосунках мали найдорожчі поняття родинного життя: мати, батько, брат, сестра, син, донька.

На багатьох прикладах, фактах учні переконуються в тому, що козацькі братства, побратимства, як соціяльні явища, були найміцнішими, духовно наснаженими об'єднаннями. Педагоги уважно стежать, щоб учні робили самостійний висновок: ідейні, моральні, емоційні, естетичні, духовні цінності української родини, як найглибші і найвищі за своєю природою та значенням, були домінуючими в козацькому житті.

У школах-родинах звертається велика увага на розв'язання учнями співвідношення фундаментальних понять: людина і народ, особистість і нація, рідний край (місцевість, де людина народилася і живе) і батьківщина. Патріотичне і громадське виховання учнів, яке здійснюється на козацько-лицарських традиціях, переконує учнів, зокрема старшокласників, у тому, що кожна людина має плекати в собі гармонію особистих і загальнонаціональних потреб, інтересів, а в випадках, коли вирішується доля свободи і незалежности України, надавати перевагу останнім.

З кінця минулого століття і аж до Другої світової війни в Галичині та Буковині успішно відроджувалися, насамперед у родинах, сімейному вихованні козацько-лицарські традиції. Завдяки починові відомого українського патріота, просвітнього діяча, посла до австроугорського парляменту Кирила Трильовського почали створюватися громадські організації „Січі", членами яких були цілі родини, батьки і діти. В родинному побуті і вихованні постійно утверджувалися ідеї козацької педагогіки. Вони застосовувалися також у інших громадських, зокрема молодіжних організаціях — „Соколи", „Пласт". Батьки, представники громадськости брали активну участь у роботі цих молодіжних об'єднань. І хлопці, і дівчата отримували лицарський гарт у таких організаціях, як Молода Січ ім. І. Богуна, Молода Січ ім. Г. Гордієнка, Молода Січ ім. І. Мазепи, Молода Січ ім. І. Сірка, Молода Січ ім. Б. Хмельницького тощо. Вихованню молоді на лицарських традиціях високу оцінку дали М. Коцюбинський, І. Франко, С. Русова. Національно свідомі батьки, педагоги прагнули, щоб козацько-лицарські виховні традиції функціонували і в навчально-виховному процесі шкіл, гімназій, однак імперський режим чинив цьому великий опір.

Із здобуттям Україною державної незалежности родинні та козацько-лицарські традиції, морально-духовні цінності завойовують в умах і серцях багатьох батьків, педагогів усе вищий статус.

Науково-дослідна родбота, розгорнута Інститутом українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, переконує в тому, що в нав-

(Закінчення на стор. 4)

Український...

(Закінчення зі стор. 1)

А. Зленко промовляє до присутніх

Амбасадор А. Зленко в розмові із рабином А. Шнаєром
(Світлила: Таня Д' Авіньйон)

уваги на численних чужинецьких гостей коротко англійською мовою подав історію шляху України у незалежність від 24-го серпня 1991 року.

Привіт від губернатора стейту Ню Йорку Джорджа Патакі прочитала Галя Сонна, а подібний від мера міста Ню Йорку Рудольфа Джуліяні — ред. Ігор Длябога.

Це закінчило офіційну програму й присутні мали нагоду знайомитися і гуторити при буфеті та при дискретному акомпаньяменті музик із квартету ім. Леонтовича.

Серед гостей, поруч представників поодиноких місій в ООН, які прибули привітати українців із п'ятиріччям незалежности, можна було завважити амбасадора Росії до ООН Сергія Лаврова, як також представників жидівської громади в особах випробуваних приятелів українців рабина Артура Шнаєра і рабина Дейвида Г. Лінкольна.

Найбільшу, однак, увагу і радість гостей викликала присутність відомої добре усім світової слави місткині їзди на льоду Оксани Баюл та її партнера Віктора Петренка. Як нас інформували організатори, наші славні спортовці самі зголосили бажання бути на святкуванні вже тиждень перед знаменною датою.

О. Баюл постійно оточували присутні з проханням про автографи, а ведучий святковим вечором А. Ластовецький попросив її на кінець до мікрофону, при чому вона сказала коротке слово привітання англійською мовою, закінчуючи його привітом „Слава Україні“.

Національний славень, який відспівали присутні українці, закінчив цей двогодинний святковий вечір, яким українські дипломатичні та громадські організації святочно та достойно відзначили перед чужинецьким світом цю знаменну дату в сучасній історії України.

У днях 23-го, 24-го і 25-го серпня на усіх українських установах Ню Йорку маяли національні прапори.

О. Баюл — найбільш популярний гість святкового вечора

В „Свободі“ ч. 153 в списках Пожертв на Фонд Допомоги Спортовцям України на 26-ту світову олімпіяду в Атлянті, Джорджія, поміщено Петро і Марія Питель — 100 дол., а має бути **МИКОЛА і СТЕФАНІЯ АНДРИЦ — 50 дол., ПЕТРО і МАРІЯ ПИТЕЛЬ — 50 дол.**

„...На руїні

(Закінчення зі стор. 1)

квітка, незалежна Україна. Немало поборола вона труднощів, немало боротьби ще попереду. Але пройдених п'ять років показали, що наша держава вистоїть“. Після цих слів було зацитовано уривки з історичного документу — Акту проголошення незалежности України.

Вибір для участи у святі танцювальної групи якнайкраще відповідав настроєві цього радісного відзначення — веселий вир танцю вабив характерними ритмами, барвисті народні строї милували око. Було приємно бачити, з яким захопленням пускалися у танець усі учасники курсів, навіть найменші, які робили перші свої танцювальні кроки.

Крім танців з різних реґіонів України була поставлена казка „Івась та Ганнуся“, в якій не один маленький актор чи акторка показали свій талант. (Детальніше про курси мистецтва українського танцю, якими керує Р. Прийма-Богачевська, читайте в одному з наступних чисел „Свободи“).

Ансамбль „Львів'яни“, який уже третє літо є постійною музичною групою Союзівки, урізноманітнив концерт виконанням українських патріотичних пісень та інших творів. У його складі — Володимир Цімура, Тарас Гринюк, Ігор Костів та Роман Головатий.

Із привітальним словом виступила предсідник Уляна Дячук; свято завершено виконанням Українського національного гимну й стрімкого гопака.

5-ій річниці проголошення незалежности України була також присвячена виставка високомистецьких проскорізьб мистця Зенона Голубця, головним експонатом якої став твір „З руїни встала Україна...“. Виставка пройшла у Головному будинку оселі.

24-го серпня відбулося проголошення переможців спонзорованого УНСоюзом конкурсу фотографічних праць, який проходив у вестибюлі Головного будинку (ініціятор і оформлювач — Оксана Тритяк). „Свобода“ уже писала детальніше про результати цього конкурсу; нагадаємо лише імена переможців: Тереса Куріца, Таля Ленець і Роман Семчук.

Україні — від широї душі виступають учасниці танцювальних курсів Р. Прийми-Богачевської.
(Фото Р. Івасівки).

Ансамбль „Львів'яни“

Сценка із п'єси-казки „Івась та Ганнуся“.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ Каліфорнія Піт Вилсон підписав указ, який забороняє надавати допомогу нелегальним іміґрантам. Причиною цьому став підписаний Президентом Клінтоном закон про реформу системи велфер. Цей крок Вилсона відразу ж викликав багато нарікань зі сторони керівників товариств охорони людських прав. Вони звинувачують губернатора Каліфорнії у тому, що він не дочекався вказівок Департаменту юстиції ЗСА, якому доручено опрацювати протягом півтора року відповідний порядок перевірки статусу іміґрантів. Та губернатор не боїться цього і говорить, що закон, підписаний Президентом, розв'язав руки владі Каліфорнії, яка давно боролася за введення поправки 187, яка відмовляє нелегальним іміґрантам користати з більшости соціяльних програм.

Св. п. д-р В. Душник

(Закінчення зі стор. 2)

дії українознавства, виданої коштом Українського Народного Союзу. Його англомовна 690-сторінкова „Українська спадщина в Америці“, над якою він працював роками, появилася після його смерти у 1991 році, співредактором був д-р М. Фр. Чировський, видання УККА.

Статті й рецензії д-ра Душника появлялися в таких американських виданнях, як „Ню Йорк Таймс“, „Нешенел Рів'ю“, „Сан“, „Америка“, Колюмбія“, „Плейн Ток“ і інші. Він переклав на англійську мову „Скок на волю“ Оксани Косенкіни.

Від 1955 до 1968 року він працював у Фордгам Університеті в Ню Йорку, виконуючи функцію заступника директора спеціяльного проєкту дослідження наукових робочих сил світу. А в 1953-1956 роках був директором американської Католицької іміґраційної місії в Південній Америці, проживаючи з дружиною Марією і сином Марком в Ріо де Женейро.

Крім української і англійської, він знав польську, російську, французьку, німецьку і портуґальську мови. Він подорожував як журналіст, виконуючи при тому свої службові обов'язки у Західній і Північній Европі, Північній Африці, Близькому Сході й Полудневій Америці.

Д-р Душник був також автором багатьох меморіялів, які висилалося до Державного департаменту ЗСА, ООН чи інших організацій в обороні прав України. Він укладав тексти „Шевченкових Грамот Волі“, якими Комітет будови пам'ятника Шевченка у Вашінґтоні й УККА вшановували визначних американських сенаторів, конґресменів, двох президентів ЗСА — Трумана й Айзенгавера, і ряд українських суспільно-політичних діячів, за їх ширення правди про Україну.

Покійний був членом американського Літературно-мистецького клюбу „Салмаґунді“ на 5-ій Авеню в Ню Йорку. Там, після праці в редакції „Свободи“, вечорами по п'ятницях сходилися ред. Антін Драган, ред. Зенон Снилик, ред. Володимир Душник, Йосиф Сміндак і д-р Роман Олесницький.

Коли весною 1985 року Громадський комітет Ню Йорку вшанував 50-ліття журналістичної і суспільно-політичної праці д-ра Володимира Душника, то до Українського Інституту Америки прибуло понад 20 представників українських і чужинецьких установ, включно з Єпископом Василем Лостеном, які висловили своє признання ред. Душникові за його довголітню працю для свого народу.

Привіти й вислови признання за його невтомну працю для свого народу й його співпрацю з іншими етнічними групами прислали тодішній президент ЗСА Роналд Реґен, посадник Ню Йорку Ед Кач і ряд чужинецьких та українських громадсько-суспільних установ.

5-го вересня 1985 року перестало битися серце визначного українського журналіста й пропаґатора української справи в англомовному світі св. п. д-ра Володимира Душника. Він був членом Наукового Т-ва ім. Шевченка, Спілки Українських Журналістів Америки, Американського Наукового Т-ва й Українських Професіоналістів Америки. Його тлінні останки спочивають на українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу.

Дружина покійного, Марія, народжена в ЗСА, українського роду, суспільно-громадська діячка. Обоє віддавали свій труд для добра української громади. Під цю пору Марія Душник є почесним членом Головного Уряду УНС. Їх єдиний син, Марко-Володимир, не пішов слідами батька, вибрав військову кар'єру і є підполковником в резерві американської армії.

Час своє робить! Відійшли у засвіти д-р Лука Мишуга, ред. Антін Драган і багато визначних співробітників нашого найстаршого щоденника в Америці.

Велика шкода, що Володимир Душник не діждався 24-го серпня 1991 року, коли Україна стала вільною, та 15-го вересня 1993 року, коли „Свобода“ святкувала своє 100-ліття, для якої він віддав так багато сил.

Автор цих рядків в особі ред. Душника втратив особистого приятеля, з яким співпрацював продовж 35 років, а американська Україна втратила трудівника-„воркоголика“ української спільноти, якого до сьогодні ніхто не заступив.

Парафіяльна вакаційна школа в Пармі приваблює молодь

Упродовж кількох останніх декад багато церков, як також і світських організацій, запримічували спад числа молоді, що бере участь у житті таких установ. Причин — багато, а розв'язок цих проблем важко знайти.

Із наміром затримати активність молодших дітей під час літнього відпочинку, учнів із недільної школи, з української суботньої школи, Комітет молоді при українському православному соборі св. Володимира в Пармі, при участі священослужителів парафії, Управи парафії та Української Православної Ліґи вже третій рік підряд організували при парафії літню вакаційну школу.

Діти й священики собору св. Володимира української православної церкви в Пармі світять свічки й кладуть квіти в підніжжя пам'ятника жертвам голоду.

Цього року навчання в школі тривало щоденно від понеділка 29-го липня до 2-го серпня з участю 55 учнів віком від 3 до 13 років життя. Девізою тижня було — „Господня молитва". Теми навчання виповняли лекції релігії, музики, мистецьких руковиробів, як рівнож приготування перекуски. Учні також відвідали дві місцеві православні церкви, пекли „просфору" та ознайомилися з новими іконами намальованими недавно в соборі св. Володимира. Дітей інформовано щоденно про Олімпійські Ігри, особливо про кількість медалів отриманих американцями й українцями.

Урочиста частина тижня — відвідини пам'ятника жертвам голоду, спорудженого біля собору св. Володимира, з поясненням історії Великого голоду в Україні, коли загинули голодною смертю від 7 до 10 мільйонів українців. Учні запалювали свічки, молилися й клали квіти в підніжжя пам'ятника.

На закінчення вакаційної школи були запрошені батьки, дідусі й бабусі. Вони мали нагоду подивляти мистецькі руковироби своїх дітей та слухали пісні, які навчи-лися співати їхні діти.

Успіх цьогорічної програми завдячується професійним учителям парафії університетського, середнього й початкового рівня. Замість відпочинку поза шкільним реґулярним оточенням, вони воліли поділитися своїм знанням з дітьми.

Подібна програма запляна на наступний рік у першому тижні серпня. Вона буде відкрита не лише для дітей парафіян, але й для бажаючих непарафіян.

Для точніших інформацій у цій справі проситься контактуватися з канцелярією парафії, телефонуючи на число (216) 885-1509.

Лицарське...

(Закінчення зі стор. 2)

чально-виховних закладах, які працюють за концепцією і програмою школи-родини, помітні позитивні зрушення в справі плекання духовности, національної свідомости і самосвідомости дітей. Педагоги все більше уваги приділяють культурно-історичним, духовно-моральним, національно-патріотичним, військово-спортивним цінностям українського лицарства.

Історичні завдання побудови незалежної Української держави вимагають творчо використовувати козацько-лицарські традиції виховання молоді в умовах національної школи. Лицар сьогодні — це людина, яка гармонійно поєднує високорозвинений інтелект, глибоке мислення, ґрунтовне знання вищих здобутків рідної та зарубіжної культури, законів і закономірностей розвитку світу з ідеалами Бога і України як найвищою сферою духовности.

Важливо підкреслити, що коли в школі домінують лише наукові методи пізнання, формування особистості, це негативно позначається на її розвитку, зокрема її емоційної, моральної, вольової, а отже, духовної сфери. Така школа здійснює в основному однобічний розвиток учнів, що призводить до деформації психіки, неглибокого засвоєння цінностей. Всією системою роботи школа-родина гармонійно поєднує як наукові, так і мистецькі, художньо-образні методи пізнання.

Родина і школа — це могутні суспільні чинники, які мають взаємно доповнювати і поглиблювати виховний вплив на розум, душу і серце кожної дитини. Родина має допомагати школі, наприклад, гуманізувати навчально-виховний процес, широко застосовувати в ньому здобутки народної родинної педагогіки. В свою чергу, школи має сприяти підвищенню науково-теоретичного потенціялу, педагогічної культури значної частини родин, які на низькому рівні, з огляду на несприятливі суспільні обставини, здійснюють у наш час родинне виховання.

У школах-родинах гармонійно поєднуються виховні зусилля педагогів і батьків. Така школа разом із батьками виховує в дітей почуття чести роду, гордости за своїх працьовитих і талановитих предків, формує розуміння історії родини, родоводу як частини історії рідного народу, батьківщини.

ХОЧ Є ДОКАЗИ, що Китай допомагає будувати підприємство для виготовлення ракет далекого засягу дії в Пакістані, щоб у цей спосіб невтралізувати збройну силу Індії та здобути більше престижу в Азії, Уряд ЗСА ще далі не визнає того офіційно. Це правдоподібно, тому, щоб не порушити стосунків з Китаєм у виборчому році, навіть Китай не дотримує своїх обіцянок. При тому є всі познаки, що Індія і Пакистан стараються взаємно себе переганяти в озброєнні та ракетних програмах.